

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr V/47/2011
Rady Miejskiej w Tłuszczu
z dnia 29 marca 2011 r.

PROGRAM

PRZECIWDZIAŁANIA

PRZEMOCY W RODZINIE

Na lata 2011 - 2014

Gmina Tłuszcz

I. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493) ze zm.

2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473)
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.)
5. Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw. (Dz. U. Nr 125, poz. 842)
4. Uchwała Nr III/18/2010 Rady Miejskiej w Tłuszczu z dnia 29.12.2010 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani na rok 2011.

II. Informacje ogólne

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice są wzorem do naśladowania przez dzieci. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie relacje między rodzicami oparte są na miłości, zrozumieniu i zaufaniu. Prawidłowo funkcjonujący dom rodzinny stanowi dla poszczególnych członków rodziny azyl bezpieczeństwa. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań wynikających z pełnienia poszczególnych ról. Role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała ona zawsze, o przemocy w rodzinie mówiło się nie wiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a także w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Dla lepszego rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie konieczne jest jej zdefiniowanie. W niektórych przypadkach przejawy przemocy w rodzinie są jednoznaczne nie pozostawiające żadnych wątpliwości, w innych, bardziej złożonych niezbędne jest określenie możliwie jasnych kryteriów oceny.

Według definicji zawartej w art.2 pkt.2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, **przemoc** to:

„Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt.1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 06.06.1997r. – Kodeks Karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania. Agresja ze strony osób najbliższych, jeżeli nie mieści się w wyobrażeniu człowieka o tym, co jest normalne i słuszne, może być wstydliwie ukrywaną tajemnicą. Prawie 70% sytuacji przemocy zachodzi w rodzinach, gdzie istnieje problem alkoholowy.

III. Cele programu:

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności do pomocy
3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych.

Cele te będą realizowane przez:

1. Systematyczne diagnozowanie zjawiska w latach 2011 - 2014
2. Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec faktu przemocy
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie
4. Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

IV. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Tłuszcz

1. Zmianę pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Promowanie wartości rodzinnych.
3. Edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie skutków stosowania przemocy w rodzinie.
4. Promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy.

V. System przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Tłuszcz

1. **Zadania w zakresie przeciwdziałania** przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.) i ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.)
2. **Do zadań własnych** gminy należy w szczególności:
 - 1) tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
 - 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
 - 3) opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie
 - 4) prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

W celu realizacji zadań określonych w art.6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w Gminie Tłuszcz uruchamia się system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na:

- 1) pracy **Interdyscyplinarnego zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.**
- 2) pracy **Koordynatora ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.**
- 4) **nawiązaniu ścisłej współpracy z różnymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem Ośrodka Pomocy Społecznej i Komisariatu Policji w Tłuszczu.**

VI. Strategia i metody działania

- A. **Działania uprzedzające:** diagnozujące, informacyjne, edukacyjne, kierowane do ogółu społeczeństwa, a także do osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie.
- B. **Działania interwencyjne:** opiekuńcze i terapeutyczne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie oraz pouczające i izolujące, kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.
- C. **Działania wspierające:** psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne i inne kierowane do ofiar przemocy w rodzinie.
- D. **Działania korekcyjno – edukacyjne:** kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

VII. Praca zespołu Interdyscyplinarnego wymaga:

1. Opracowania regulaminu działania
 2. Uczestnictwa w szkoleniach pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków gminnej komisji przeciwdziałania alkoholizmowi, pracowników policji w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej (jak udzielać wsparcia, w jaki sposób kierować ofiarę przemocy do różnych instytucji, wzmacnianie konsekwentnych zachowań i postaw.)
 3. Systematyczna edukacja społeczności gminy Tłuszcz, która ma przede wszystkim na celu odkłamywanie mitów i stereotypów utrudniających pomoc, a także pokazywanie możliwości udzielenia pomocy i pozytywnych przykładów wyjścia z sytuacji przemocy.
- ▶ Analiza wniosków składanych do Gminnej Komisji Przeciwdziałania Alkoholizmowi o leczenie odwykowe i wywiadów środowiskowych pod kątem informacji o przemocy domowej.
 - ▶ Kierowanie i koordynowanie prac Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.
 - ▶ Przyjmowanie wszystkich wniosków dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy
 - ▶ Tworzenie własnych dokumentów potwierdzających występowanie przemocy domowej, takich jak: notatki służbowe, rozmowy z różnymi osobami, protokoły z rozmów z ofiarami przemocy domowej i członkami ich rodzin.
 - ▶ Prowadzenie rozmów z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie zgodnie z zapisami Niebieskiej Karty dotyczącej Gminnej Komisji Przeciwdziałania Alkoholizmowi.
 - ▶ Występowanie z wnioskami do Prokuratury o wszczęcie postępowania przygotowawczego w sprawie znęcania się nad rodziną.
 - ▶ Występowanie do Policji w Tłuszczu z wnioskiem o podjęcie działań interwencyjnych lub innych działań prewencyjnych, w sprawach gdzie ujawniono zagrożenie przemocą w rodzinie.
 - ▶ Zwracanie uwagi przez nauczycieli głównie wychowania fizycznego na nietypowe ślady mogące świadczyć o stosowanej przemocy wobec dzieci.
 - ▶ Zgłaszanie przez pracowników służby zdrowia niepokojących śladów przemocy wobec niemowląt i innych osób.
 - ▶ Inicjowanie podejmowania natychmiastowych interwencji powstrzymujących przemoc, poprzez działania Zespołu Interwencji domowej.
 - ▶ Monitorowanie prowadzonych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
 - ▶ Prowadzenie całości dokumentacji w sprawach przemocy w rodzinie.

► Występowanie w charakterze świadka w sprawach o przestępstwo z art.207 KK tj. o znęcanie się nad rodziną, w postępowaniu przygotowawczym i postępowaniu karnym przed sądem.

1. Udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie poprzez psychologa i prawnika zatrudnionych przez Gminną Komisję Przeciwdziałania Alkoholizmowi.
2. Współpraca z Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Zielonce

VIII. Cele systemu:

Cel I. Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczenie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy.

Adresaci: dzieci i młodzież szkolna, dorośli, rodziny

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator
1.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników- „O” tolerancji wobec przemocy	1. Prowadzenie zajęć wychowawczych oraz pogadań informacyjno-edukacyjnych 2. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży sprzyjających zachowaniom nieagresywnym 3.Opracowanie i realizacja innowacyjnych programów edukacyjnych	Szkoły, pielęgniarka szkolna, psycholog, Centrum Kultury, organizacje sportowe, policja, organizacje pozarządowe, Klub Integracji Społecznej
2.	Edukacja dla dorosłych i rodziców	1. Poradnictwo edukacyjne dotyczące stresu, agresji, konfliktów 2. Kursy i szkolenia	Służba zdrowia, Centrum Kultury, kościoły, organizacje pozarządowe, Klub Integracji Społecznej
3.	Pomoc dla ofiar i sprawców przemocy	1. Informacje o punktach udzielających pomocy 2. Inne formy pomocy	OPS, Punkt Interwencji w Zielonce, psycholog, pedagog
4.	Promowanie nieagresywnych zachowań	1. Festyny dla dorosłych i zabawy dla dzieci	Centrum Kultury, szkoły, KIS, organizacje pozarządowe

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba zrealizowanych godzin edukacyjnych
2. Liczba dzieci objętych edukacją
3. Liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi

4. Liczba osób dorosłych objętych poradnictwem

Cel II. Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby dotknięte przemocą, w szczególności ofiary i świadkowie przemocy.

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator
1.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą	1. Poradnictwo medyczne, psychologiczne, prawne i socjalne 2. Praca socjalna 3. Interwencja kryzysowa 4. Realizacja systemu „Niebieskiej Karty”	OPS, Zespół Interdyscyplinarny, pedagog, psycholog, służba zdrowia, Policja
2.	Ochrona przed sprawcą	1. Odseparowanie ofiary od sprawcy 2. Zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną	Sądy, policja, prokuratura
3.	Udzielanie pomocy	1. Udzielenie bezpiecznego schronienia rodzinie 2. Udzielenie bezpiecznego schronienia dzieciom 3. Pomoc terapeutyczna specjalistyczna	OPS, Hotele, Ośrodki wsparcia, psycholog, PCPR
4.	Działania realizowane w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania problemów alkoholowych	1. Rozmowy, 2. Badania specjalistyczne	Gminna Komisja Alkoholowa, Zespół Interdyscyplinarny

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba osób wezwanych na rozmowę przez Komisję ds. Rozwiązywania problemów Alkoholowych
2. Liczba interwencji kryzysowych.

Cel III. Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie.

Adresaci: sprawcy przemocy

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator
1.	Działania korekcyjno – edukacyjne	1. Poradnictwo psychologiczne, rodzinne i socjalne 2. Terapia indywidualna i	Psycholog, pracownik socjalny, poradnie uzależnień

		grupowa	
2.	Działania związane z działalnością Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów alkoholowych	Wszystkie zadania z katalogu GKRPA	Komisja Alkoholowa. Zespół interdyscyplinarny OPS

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba sprawców objętych działaniami

Załącznik nr 1. Diagnoza problemu w środowisku szkolnym z terenu Gminy Tłuszcz

Załącznik nr 2. Dane statystyczne Komisariatu Policji w Tłuszczu dotyczące przemocy w rodzinie za rok 2010